

ETAP II

30.01.2010

Zadanie laboratoryjne

W probówkach opisanych numerami **1-10** znajdują się wodne roztwory zawierające jony wymienione w przypadkowej kolejności w tabeli 1. Stężenia roztworów soli zawierających te jony wynoszą około $0,1 \text{ mol/dm}^3$.

Tabela 1

Kationy	Aniony
Bar(II)	Azotany(V)
Cynk(II)	Azotany(III)*#
Kadm(II)	Chlorki
Kobalt(II) *	Siarczany(VI)
Mangan(II)*	Tiocyaniany*#
Magnez(II)	Jodki#
Potas(I)	
Sód(I)	
Srebro(I)*	

W ośmiu probówkach znajdują się roztwory pojedynczych soli, a w dwóch dwuskładnikowe mieszaniny soli, jedna o wspólnym kationie, druga o wspólnym anionie.

Określona sól pojawia się w zestawie tylko raz.

Jony zaznaczone gwiazdką (*) na pewno nie występują w mieszaninach.

Jony zaznaczone krzyżykiem (#) występują w postaci soli sodu lub potasu.

W mieszaninach nie ma jednocześnie potasu i sodu.

Probówki opisane literami **A-F** zawierają roztwory substancji przydatnych w identyfikacji zawartości próbek **1-10**. Substancje te w roztworach występują pojedynczo a ich nazwa oraz stężenie roztworu podane są w tabeli 2

Tabela 2

Nazwa substancji	Stężenie roztworu
Chlorowodorek formaldehydu	2%
Tetrafenyloboran sodu	0,2%
Chlorowodorek hydroksyloaminy	2%
1-(2-pirydyloazo)-2-naftol (PAN)	0,05%
Ferroina	0,05%
Błękit tymolowy	0,05%

Formaldehyd, nietrwały w środowisku zasadowym, jest odczynnikiem dającym po zalkalizowaniu barwne połączenia z jonami manganu i kobaltu na odpowiednim stopniu utlenienia.

PAN, stosowany m.in. jako wskaźnik kompleksometryczny, z jonami cynku, kadmu, manganu i kobaltu tworzy purpurowo zabarwione kompleksy.

Ferroina (kompleks Fe(II) z 1,10-fenantroliną), jest wskaźnikiem redoks o wysokim potencjale w środowisku silnie kwaśnym.

Tetrafenyloboran sodu jest trwały w środowisku zasadowym.

Do identyfikacji substancji z probówek **1-10** możesz wykorzystać roztwory z probówek **A-F** i odwrotnie.

<u>Na swoim stanowisku masz:</u>	<u>Na stanowisku zbiorczym dostępne są:</u>
10 probówek,	(w butelkach zaopatrzonych w pipetki polietylenowe) roztwór kwasu azotowego(V) o stęż. 1 mol/dm ³
tryskawkę z wodą destylowaną	wodorotlenku sodu o stęż. 1 mol/dm ³
6 polietylenowych pipetek-zakraplaczy	aceton

Polecenia:

- (4 pkt.) Dokonaj obserwacji roztworów **1-10** i zaproponuj, jakie sole mogą występować pojedynczo, a jakie w mieszaninach, uwzględniając informacje podane w treści zadania.
- (4 pkt.) Przedstaw w punktach plan analizy uwzględniając próby z roztworem NaOH oraz z roztworami wykrytych substancji.
- (22 pkt.) Przeprowadź identyfikację substancji znajdujących się w probówkach **1-10**. Podaj uzasadnienie każdej identyfikacji poparte przynajmniej dwiema obserwacjami.
- (12 pkt.) Zidentyfikuj substancje znajdujące się w poszczególnych probówkach **A-F**. W sposób jednoznaczny uzasadnij każdą identyfikację.
- (8 pkt.) Podaj w formie jonowej równania reakcji przeprowadzonych w celu identyfikacji soli, zaznaczając numery probówek, których dana reakcja dotyczy. Zapis równań reakcji z substancjami z probówek **A-F** nie jest wymagany.

Suma punktów za zadanie laboratoryjne wynosi 50

Uwaga! Używaj roztworów bardzo oszczędnie. Dolewki nie są możliwe!
Pamiętaj o zachowaniu zasad bezpieczeństwa w trakcie wykonywania analiz!

Przyjrzyj się karcie odpowiedzi **Przedstaw odpowiedź tak, by mieściła się w wyznaczonych polach na arkuszu.** Tekst oraz równania reakcji chemicznych napisane poza wyznaczonym miejscem nie będą sprawdzane!

Opisując obserwacje zachowuj tę samą kolejność i używaj skrótów zaproponowanych w poniższej tabeli. Jeżeli użyjesz innych skrótów, opisz ich znaczenie.

Dodanie odczynnika	+
Wytrącanie się osadu	(-) (brak reakcji) ↓ (wytrąca się osad)
Barwa osadu	bia., nieb., ziel., pom., żół., brun., czar. itp.
Wygląd osadu	cś (ciemniejący na świetle), ser. (serowaty), gal. (galaretowaty), kryst. (krystaliczny), itp.
Rozpuszczalność w NaOH	rz (rozpuszczalny w zasadzie), nz (nierozpuszczalny w zasadzie)
Rozpuszczalność w HNO ₃	rk (rozpuszczalny w kwasie), nk (nierozpuszczalny w kwasie)

Na przykład opis obserwacji: + NaOH - ↓ **nieb. gal. nz, rk**, oznacza:

Po dodaniu NaOH wytrąca się niebieski, galaretowaty osad, nierozpuszczalny w NaOH, rozpuszczalny w HNO₃

Czas rozwiązywania 300 min

ETAP II 30.01.2010

Rozwiązanie zadania laboratoryjnego

Przykładowy zestaw substancji:

1. Azotan(III) sodu	6. Siarczan(VI) kobaltu(II)	A. Tetrafenyloboran sodu
2. Siarczan(VI) magnezu	7. Azotan(V) cynku i azotan(V) kadmu	B. Chlorowodorek hydroksyloaminy
3. Siarczan(VI) manganu(II)	8. Tiocyjanian potasu	C. PAN (pirydylazonaftol)
4. Azotan(V) srebra	9. Jodek potasu, siarczan potasu	D. Ferroina
5. Chlorek baru	10. Chlorek sodu	E. Błękit tymolowy
		F. Chlorowodorek formaldehydu

Polecenie <i>a.</i> Możliwe rozpuszczalne sole		
kationy	aniony	Pkt.
Pojedyncze sole		
Na(I), K(I) Zn(II), Cd(II), Co(II), Mg(II), Mn(II) Ba(II) Ag(I)	wszystkie aniony siarczany (VI), azotany(V), chlorki azotany(V), chlorki azotany(V)	1
Mieszanka soli o wspólnym kationie		
Na(I) lub K(I) Zn(II), lub Cd(II), lub Mg(II) Ba (II)	kombinacja azotanów(V), siarczanów(VI), chlorków i jodków kombinacja azotanów(V), siarczanów (VI) i chlorków azotany(V) i chlorki	1
Mieszanka soli o wspólnym anionie		
Kombinacja Ba(II), Cd(II), K(I), Mg(II), Na(I), Zn(II) poza Na z K Kombinacja Cd(II), K(I), Mg(II), Na(I), Zn(II) poza Na z K	azotany(V) i chlorki siarczany(VI)	1
Przypuszczalny skład barwnych roztworów		
dwa czerwone (próbówka 6 - sól kobaltu(II), próbówka D – ferroina) dwa pomarańczowe (C, E) - błękit tymolowy lub PAN		1

Polecenie <i>b.</i> Plan analizy	Pkt.
1. Działanie na roztwory z próbek 1-10 roztworem wodorotlenku sodu. Po charakterystycznej barwie strąconych osadów wykrywa się srebro(I), kobalt(II), mangan(II) oraz stwierdza obecność cynku, magnezu, kadmu. Znajduje się też błękit tymolowy dzięki charakterystycznemu zabarwieniu.	1
2. Wykrytym azotanem srebra działa się na pozostałe roztwory poszukując jonów chlorkowych, tiocyjanianowych, jodkowych, azotanowych(III) i tetrafenyloboranowych. Identyfikacja anionów za pomocą reakcji charakterystycznych.	1
3. W reakcjach krzyżowych pomiędzy roztworami 1-10 nie zawierającymi srebra(I) ani tiocyjanianów i azotanów(III) wykrywa się roztwór zawierający sole baru i jony siarczanowe.	1
4. Reakcje charakterystyczne dla potwierdzenia już wykrytych jonów oraz identyfikacji pozostałych jonów i substancji.	1

Polecenie c. Identyfikacja soli pojedynczych			
Nr prob.	Wykryto	Uzasadnienie	Punktacja
1	Na(I) Azotan(III)	+ NaOH - (-) + tetrafenyloboran sodu - (-) + AgNO ₃ - ↓ bia., rk + KI - wydzielanie jodu po zakwaszeniu	2 (id 1) (uz 1)
2	Mg(II) Siarczan(VI)	+ NaOH - ↓ bia., gal., nz, rk + PAN - (-) + BaCl ₂ - ↓ bia., kryst., nk + AgNO ₃ - (-)	2 (id 1) (uz 1)
3	Mn(II) Siarczan(VI)	+ NaOH - ↓ biało-brun., nz, nk, cp, + formaldoksym + NaOH – brunatne zabarwienie + BaCl ₂ - ↓ bia., kryst., nk + AgNO ₃ - (-)	2 (id 1) (uz 1)
4	Ag(I) Azotan(V)	+ NaOH - ↓ brun., nz, rk, + Cl ⁻ - ↓ bia., ser., nk, cś, Wynika z treści zadania, tylko ta sól srebra jest dobrze rozpuszczalna	2 (id 1) (uz 1)
5	Ba(II) chlorek	+ NaOH - (-), + CO ₂ - ↓ bia., kryst. + siarczany(VI) - ↓ bia., kryst., nk + AgNO ₃ - ↓ bia., ser., nk, cś	2 (id 1) (uz 1)
6	Co(II) Siarczan(VI)	Roztwór czerw., + NaOH - ↓ nieb., gal., nz, cp + KSCN - róż. zab. + aceton - nieb. zab. + BaCl ₂ - ↓ bia., kryst., nk + AgNO ₃ - (-)	2 (id 1) (uz 1)
8	K(I) SCN ⁻	+ NaOH - (-) + tetrafenyloboran sodu, ↓ bia., kryst., nk + AgNO ₃ - ↓ bia., ser., nk, + Co(II) - róż. zab., + aceton - nieb. zab.	2 (id 1) (uz 1)
10	Na(I) chlorek	+ NaOH - (-) + tetrafenyloboran sodu - (-) + AgNO ₃ - ↓ bia., ser., nk, cś	2 (id 1) (uz 1)

Dodatkowe skróty użyte w tabeli: cp – ciemniejący na powietrzu, bezp. – bezpostaciowy,zab.- zabarwienie roztworu

Polecenie c. Identyfikacja soli w mieszaninach			
Nr prob.	Wykryto	Uzasadnienie	Punktacja
7	Cd(II)	+NaOH - ↓ bia., bezp., nz, rk	3 (id 1,5) (uz 1,5)
	Zn(II)	+ PAN - czerwone zabarwienie +NaOH - ↓ bia., gal., rz, + HNO ₃ - ↓ bia., gal., rk + PAN - czerwone zabarwienie	
	Azotany(V)	+AgNO ₃ – (-) + BaCl ₂ – (-)	
9	K(I)	+ NaOH – (-) + tetrafenyloboran sodu - ↓ bia., bezp., nk,	3 (id 1,5) (uz 1,5)
	Siarczany(VI)	+ BaCl ₂ – ↓ bia., kryst., nk,	
	Jodki	+ AgNO ₃ , – ↓ żółtoziel., ser., nk, + NaNO ₂ - wydzielanie jodu po zakwaszeniu	
Polecenie d. Identyfikacja substancji z probówek A-F			
A	Tetrafenyloboran sodu	Roztw. bezb., + K(I) - ↓ bia., bezp., nk, + AgNO ₃ - ↓ brun., + HNO ₃ - ↓ bia. + błękit tymolowy - granatowe zabarwienie	2 (id 1) (uz 1)
B	Chlorowodorek hydroksyloaminy	Roztw. bezb., + AgNO ₃ - ↓ bia., ser., cś, nk, Rozpuszcza Mn ₂ O ₃ po zakwaszeniu HNO ₃	2 (id 1) (uz 1)
C	PAN	Roztw. żółty, + NaOH – pomarańczowe zabarwienie + Cd(II), Co(II), Zn(II) – czerwone zabarwienie	2 (id 1) (uz 1)
D	Ferroina	Roztw. czerwony, brak reakcji z NaOH i HNO ₃ Odbarwienie z mocno zakwaszonym Mn ₂ O ₃	2 (id 1) (uz 1)
E	Błękit tymolowy	Roztw. żółty, + NaOH - zabarwienie granatowe + HNO ₃ – zabarwienie malinowe	2 (id 1) (uz 1)
F	Chlorowodorek formaldehydu	Roztw. bezb., + AgNO ₃ - ↓ bia., ser., cś, nk, + Mn(II) – brunatne zabarwienie po zalaklizowaniu	2 (id 1) (uz 1)

Polecenie e. Równania reakcji		
Nr prob.	Równanie reakcji	Punktacja
pr 2 + NaOH	$Mg^{2+} + 2 OH^{-} \rightarrow Mg(OH)_2 \downarrow$ biały, galaretowaty*	0,5
pr 3 + NaOH	$Mn^{2+} + 2 OH^{-} \rightarrow Mn(OH)_2 \downarrow$ brudnobiały	0,5
	$4Mn(OH)_2 \downarrow + O_2 \rightarrow 2Mn_2O_3 \downarrow + 4H_2O$ brudnobiały brunatny	0,5
pr 4 + NaOH	$2Ag^{+} + 2 OH^{-} \rightarrow Ag_2O \downarrow + H_2O$ brunatny	0,5
pr 6 + NaOH	$2Co^{2+} + 2 OH^{-} + SO_4^{2-} \rightarrow (CoOH)_2SO_4 \downarrow$ niebieski	0,5
	$(CoOH)_2SO_4 \downarrow + 2 OH^{-} \rightarrow 2Co(OH)_2 \downarrow + SO_4^{2-}$ niebieski różowy	0,5
	$4Co(OH)_2 \downarrow + O_2 + 2H_2O \rightarrow 4Co(OH)_3 \downarrow$ różowy brunatny	0,5
pr 7+ NaOH	$Cd^{2+} + 2 OH^{-} \rightarrow Cd(OH)_2 \downarrow$ biały, bezpostaciowy	0,5
pr 7+ NaOH	$Zn^{2+} + 2 OH^{-} \rightarrow Zn(OH)_2 \downarrow$ biały, galaretowaty	0,5
	$Zn(OH)_2 \downarrow + 2 OH^{-} \rightarrow [Zn(OH)_4]^{2-}$ [Zn(OH) ₄] ²⁻ + 2H ⁺ → Zn(OH) ₂ ↓ + 2H ₂ O	0,5 0,5
pr 4+ pr 1	$Ag^{+} + NO_2^{-} \rightarrow AgNO_2 \downarrow$ biały	0,5
pr 4+ pr 5, 10	$Ag^{+} + Cl^{-} \rightarrow AgCl \downarrow$ biały, serowaty, ciemniejący na świetle	0,5
pr 4+ pr 8	$Ag^{+} + SCN^{-} \rightarrow AgSCN \downarrow$ biały, serowaty	0,5
pr 4+ pr 9	$Ag^{+} + I^{-} \rightarrow AgI \downarrow$ żółtozielony, serowaty	0,5
pr 5 + pr 2, 3, 6, 9	$Ba^{2+} + SO_4^{2-} \rightarrow BaSO_4 \downarrow$ biały, drobnokrystaliczny	0,5
pr 4 + pr 1 + HNO ₃	$AgNO_2 \downarrow + H^{+} \rightarrow Ag^{+} + HNO_2$ $3HNO_2 \rightarrow HNO_3 + 2NO \uparrow + H_2O$	0,5
pr 1 + pr 9 + HNO ₃	$2 NO_2^{-} + 2 I^{-} + 4 H^{+} \rightarrow I_2 + 2 NO \uparrow + 2 H_2O$ bezb brązowy	0,5
pr 6 + pr 8 + aceton	$Co^{2+} + 4 SCN^{-} \rightarrow [Co(SCN)_4]^{2-}$ bladoróżowy niebieski	0,5

* Jeżeli wygląd osadu, stanowiący podstawę identyfikacji został określony w odpowiedzi na polecenie c., nie musi być podawany ponownie w tej tabeli (polecenie e.)

Komentarz do rozwiązania zadania laboratoryjnego

W komentarzu przedstawiony jest tok rozumowania oraz przykładowy opis przeprowadzanych prób, jaki zawodnik może prowadzić w brudnopisie, przed wypełnieniem karty odpowiedzi.

Ad *c.* i *d.*

1. Zgodnie z planem analizy należy podzielać roztworem NaOH na wszystkie badane próbówki

Nr próbówki	1	2	3	4	5	6	7	8
Obserwacja	(-)	↓bia., nz	↓biabr, cp, nz	↓brun., nz	(-)	↓nieb., cp, nz	↓bia., nz	(-)

Nr próbówki	9	10	A	B	C	D	E	F
Obserwacja	(-)	(-)	(-)	(-)	pom.	(-)	nieb.	(-)

Wnioski: W próbówce **3** prawdopodobnie znajdują się jony **manganu(II)**, w próbówce **4** jony **srebra(I)**, w próbówce **6** jony **kobaltu(II)**.

Wytrącenie dwóch białych osadów, nierozpuszczalnych w nadmiarze odczynnika w próbówce **2** i **7** świadczy o obecności jonów magnezu lub kadmu. Brak białego, rozpuszczalnego w nadmiarze odczynnika osadu, świadczy o tym, że cynk występuje w mieszaninie z kadmem lub magnezem.

Zmiana barwy roztworu w próbówce **C** i **E** sugeruje obecność odpowiednio **PAN-u** i **błękitu tymolowego**. Brak zmian w przypadku próbówki **D** wskazuje na **ferroinę**.

2. Wyniki reakcji roztworów z jonami srebra(I) z próbówki 4.

Nr próbówki	1	2	3	5	6	7	8
Obserwacja	↓bia., rk	(-)	(-)	↓bia., ser. cś, nk	(-)	(-)	↓bia., ser. nk,

Nr próbówki	9	10	A	B	F
Obserwacja	↓żółty, nk	↓bia., ser. cś, nk	↓brun., rk ↓bia., nk	↓bia., ser. cś, nk	↓bia., ser. cś, nk

Biały, serowaty AgCl ciemnieje na świetle. Osad AgI ma charakterystyczne, żółtozielonkawe zabarwienie. Ze strąconych białych osadów jedynie osad azotanów(III) rozpuszcza się w kwasie azotowym.

Wnioski: W próbówce **1** występują **azotany(III)**, w próbówce **8** prawdopodobnie **tiocyjaniany**, w próbówce **9** **jodki** a w próbówce **A** tetrafenyloboran sodu (roztwór alkaliczny). **Jony chlorkowe** występują w próbkach **5, 10, B** i **F** W tych opisanych literami próbkach mogą znajdować się chlorowoderek hydroksyloaminy lub chlorowoderek formaldehydu.

3. Reakcje krzyżowe

Reakcjom krzyżowym poddano roztwory z próbek **2, 3, 5, 6, 7, 9 i 10**. W pozostałych zidentyfikowano jony nie będące w mieszaninach lub występujące tylko z sodem i potasem.

Nr pr	2	3	5	6	7	9	10
2	X	(-)	↓bia., kryst., nk	(-)	(-)	(-)	(-)
3	(-)	X	↓bia., kryst., nk	(-)	(-)	(-)	(-)
5	↓bia., kryst., nk	↓bia., kryst., nk	X	↓bia., kryst., nk	(-)	↓bia., kryst., nk	(-)
6	(-)	(-)	↓bia., kryst., nk	X	(-)	(-)	(-)
7	(-)	(-)	(-)	(-)	X	(-)	(-)
9	(-)	(-)	↓bia., kryst., nk	(-)	(-)	X	(-)
10	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	X

Jony baru tworzą z jonami siarczanowymi biały, krystaliczny osad, nierozpuszczalny w kwasie azotowym.

Wnioski: Jony baru znajdują się w próbce **5** wraz z jonami chlorkowymi (wykryte wcześniej). **Siarczany(VI)** występują w próbkach **2, 3, 6 i 9**. Probówka **9** zawiera więc mieszaninę w skład której wchodzi jony siarczanowe(VI), jony jodkowe i jony sodu lub potasu.

4. Reakcje charakterystyczne.

Wykrycie cynku.

Jony cynku w reakcji z NaOH strącają amfoteryczny osad rozpuszczalny w nadmiarze odczynnika. Po ostrożnym zakwaszeniu alkalicznego roztworu osad wodorotlenku cynku ponownie się wytrąca. Po strąceniu wodorotlenków z próbek **2 i 7** nadmiarem odczynnika i zdekantowaniu osadu należy pobrać roztwór z nad osadu i ostrożnie go zakwasić. Dla próbki **7** próba ta daje pozytywny wynik, co świadczy, że w próbce **7** znajdują się jony cynku w mieszaninie z jonami kadmu lub magnezu. Wynik negatywnej reakcji z jonami Ag(I) z próbki **4** jak i jonami Ba(II) z próbki **5** świadczy, że probówka **7** zawiera azotany(V).

Potwierdzenie identyfikacji cynku.

Do kropli roztworu z nad osadu wodorotlenków strąconych nadmiarem odczynnika dodaje się roztwór PAN-u. Powstające intensywne czerwone zabarwienie świadczy o obecności kompleksu cynku z PAN-em. Taki wynik reakcji otrzymuje się dla roztworów z próbki **7 i C**. Podobną reakcję daje kadm, który można wykryć oddzielając cynk przez kilkakrotne przemycie strąconego osadu wodorotlenku roztworem NaOH, rozpuszczenie osadu w kwasie azotowym i po dodaniu PAN-u ponownym ostrożnym zakwaszeniu. W odróżnieniu od kadmu, magnez takiej reakcji nie daje, co ma miejsce w przypadku próbki **2**.

Wniosek: Probówka **2** zawiera **siarczan(VI) magnezu**, probówka **7** **mieszaninę azotanów(V) cynku i kadmu**, zaś probówka **C – PAN**.

Wykrycie chlorowodoru hydroksyloaminy i ferroiny.

Ferroina jest wskaźnikiem redoks, w obecności reduktorów jest czerwona, w obecności utleniaczy bładoniebieska, w niewielkim stężeniu niemal bezbarwna. Chlorowodorek hydroksyloaminy ma właściwości redukujące.

Biały osad wodorotlenku manganu utlenia się na powietrzu do brunatnego manganianu(IV) manganu(II) (Mn_2O_3), trudno rozpuszczalnego w kwasie azotowym. Rozpuszczanie to zachodzi po dodaniu chlorowodoru hydroksyloaminy, która redukuje mangan(IV) do Mn(II). Taka próba daje pozytywny rezultat dla roztworu z próbówki **B**.

Niebieski osad hydroksosoli kobaltu(II) brunatnieje na powietrzu utleniając się do wodorotlenku kobaltu(III). Dodatek roztworu chlorowodoru hydroksyloaminy powoduje różowe zabarwienie charakterystyczne dla wodorotlenku kobaltu(II). Pozytywny wynik reakcji potwierdza identyfikację **hydroksyloaminy** w próbówce **B**.

Dodanie do zakwaszonej kwasem azotowym(V) ($1-2\text{ cm}^3$ kwasu) zawiesiny Mn_2O_3 czerwonego roztworu z próbówki **D** powoduje zanik czerwonego zabarwienia. W połączeniu z brakiem reakcji na zmiany pH potwierdza to identyfikację ferroiny w próbówce **D**.

Wykrycie chlorowodoru formaldoksymu

Po dodaniu chlorowodoru formaldoksymu do roztworu zawierającego jony manganu(II) i zalkalizowaniu pojawia się brunatne zabarwienie, potwierdzające obecność manganu w próbówce **3** i chlorowodoru formaldoksymu w próbówce **F**.

Wykrycie potasu

Przypuszczenie po reakcji z $AgNO_3$, że próbówka **A** zawiera tetrafenyloboran sodu, powinno zostać potwierdzone w reakcji tego odczynnika z jonami K^+ . Tworzy się wtedy biały, nierozpuszczalny w rozcieńczonym kwasie osad. Ma to miejsce dla roztworów z próbek **8** i **9**, co potwierdza obecność w nich jonów potasu a **tetrafenoboranu sodu** w próbówce **A**. Negatywny wynik reakcji z próbkami **1** i **10** świadczy, że zawierają one jony sodu.

Ponadto wskazówka z treści zadania sugeruje, że roztwór tetrafenyloboranu sodu powinien mieć odczyn zasadowy, co łatwo stwierdzić działając na bezbarwne roztwory z próbek **A-F** wykrytym błękitem tymolowym.

Potwierdzenie obecności jonów jodkowych i azotanów(III).

W środowisku kwaśnym azotany(III) utleniają jony jodkowe do jodu (zabarwienie żółte). Wydzielanie jodu następuje po zmieszaniu i zakwaszeniu roztworów z próbek **1** i **9**, co potwierdza obecność jonów jodkowych i azotanów(III). Wydzielony jod można zredukować także hydroksyloaminą z próbówki **B**.

Potwierdzenie wykrycia jonów kobaltu(II) i jonów tiocyjanianowych

Jony kobaltu(II) tworzą z jonami tiocyjanianowymi różowy kompleks niewiele odbiegający barwą od roztworu samego kobaltu. Roztwór staje się intensywnie niebieski po dodaniu acetonu. Tak się dzieje, gdy zmiesza się czerwony roztwór z próbówki **6** z bezbarwnym roztworem z próbówki **8**.

Potwierdzenie wykrycia błękitu tymolowego.

W środowisku alkalicznym wskaźnik ten ma zabarwienie granatowe, w środowisku kwaśnym czerwone. Zakwaszenie roztworu z próbówki **E** powoduje powstanie czerwonego zabarwienia, co w połączeniu z granatowym zabarwieniem w środowisku alkalicznym jednoznacznie identyfikuje **błękit tymolowy**.